

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2013. október 17. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt I.rendű vádlott ellen indult büntetőügyben a Veszprémi Törvényszék 2012. szeptember 20. napján kihirdetett 1.B.540/2011/24. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott terhére megállapított bűncselekményt a Btk. 160.§ (1) bekezdése szerint minősíti.

A vádlott feltételes szabadságra legkorábban a büntetése 2/3 részének letöltését követő napon bocsátható.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött idő.

A másodfokú eljárás során 6.410 (hatezer-négyszáztíz) Ft bűnügyi költség merült fel, amelyet a vádlott visel.

I n d o k o l á s :

A Veszprémi Törvényszék 1.B.540/2011/24. számú ítéletében I.rendű vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés bűntettének kísérletében (Btk. 166.§ (1) bekezdés). Ezért 7 év börtönbüntetésre, mellékbüntetésként 7 év közügyektől eltiltásra ítélte. Beszámítást alkalmazott, határozott a bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az elsőfokon eljáró ügyész I.rendű vádlott terhére, anyagi jogszabálysértés miatt, súlyosítás, hosszabb tartamú végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás végett fellebbezést jelentett be. Az ügyész álláspontja szerint a megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, azonban a kiszabott büntetés eltúlzottan enyhe, nincs kellő visszatartó ereje, nem szolgálja sem az általános, sem az egyéni prevenciót. A büntetés kiszabása során a törvényszék az enyhítő körülményeket súlyukhoz képest eltúlzottan értékelte, amely alapján lehetőséget látott a Btk. 83.§ (2) bekezdésében szabályozott középértékű - amely jelen esetben 10 év - három évvel enyhébb börtönbüntetés kiszabására. Rámutatott arra az ügyészség, hogy mely súlyosító körülményeket kell nyomatékosan értékelni. Kiemelte a cselekmény erkölcsi hátterét, azt, hogy I.rendű vádlott munkáltatójára, sértettre támadt késsel, utalt a szúrások számára, amelyből, mint objektív ismérvből is megalapozott következtetést lehetett levonni a vádlott

szándékára. Az elkövetés eszköze az élet kioltására alkalmas 19 cm pengehosszúságú kés volt, a vádlott a bűncselekmény elkövetésének időpontjában közepes fokú alkoholos befolyásoltság alatt állt, a sértett lakásába a sötétedés beálltát követően ment be. I.rendű vádlott kitartó szándékkal követte el a cselekményt. Az élet és testi épség elleni bűncselekmények elszaporodottak, a hasonló jellegű cselekményeket a társadalom mélyen elítéli, a biztonságérzetre negatív hatással vannak. A vádlottnál személyiségzavart állapítottak meg a szakértők, de ez a beszámítási képességét nem érinti. Az ügyészség véleménye szerint fenti súlyosító körülmények mellett valóban enyhítő körülmény a vádlott beismerő vallomása, megbánása, büntetlen előélete, egy kiskorú gyermeke, akinek tartásáról alkalmoszerűen gondoskodik, továbbá a kis erővel leadott szúrások, a távoli kísérlet, illetve a bírósági tárgyaláson való bocsánatkérése. A fenti súlyosító és enyhítő körülmények alapján azonban álláspontja szerint nem lehetséges a törvényi büntetési tétel középértékétől való eltérés a vádlott javára. Indítványozta az ítélet megváltoztatását és a vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetés és közügyek gyakorlásától eltiltás tartamának felemelését, míg egyebekben az ítélet helybenhagyását.

A vádlott és a védő enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség Bf.187/2011/7-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a vádlott és védője által enyhítés érdekében bejelentett fellebbezéseket pedig nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával megalapozott tényállást állapított meg, és az indokolási kötelezettségének eleget tett. Egyértelmű a vádlott büntetőjogi fellelőségére vont következtetés, és a bűncselekmény minősítése is összhangban áll a történeti tényállással, a hozzá fűzött jogi indoklás szakszerű. Kifejtette, hogy a törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket nem a súlyuknak megfelelően értékelte, és eltúlzottan enyhe szankciót állapított meg. A fellebbviteli főügyészség további súlyosító körülményként jelölte meg az ilyen jellegű, erőszakos bűncselekmények elszaporodottságát, illetve jelezte, hogy a különösen veszélyes eszközre történő utalást mellőzni kell a felsorolásból. Rámutatott arra, hogy az elbírált bűncselekmény tárgyi súlya nagy, az elkövetés körülményei, az aljas indokból történő elkövetéshez közelítő motívuma, a vádlott bűnösségének magasabb fokára utalnak. Véleménye szerint a vádlott terhére írható körülmények számára és nyomatékára figyelemmel az irányadó középértéktől jóval elmaradó tartamú szabadságvesztés a büntetés céljait kellően nem szolgáló joghátrány.

Összességében indítványozta, hogy az ítélet tábla a fellebbezésekkel támadott ítéletet változtassa meg, és I.rendű vádlottat a terhére megállapított bűncselekmény miatt hosszabb tartamú fő- és mellékbüntetésre ítélje, egyebekben a büntetéskiszabási körülmények korrekcióját követően az ítéletet hagyja helyben.

A másodfokú eljárásban a vádlott fellebbezését írásban az alábbiakkal indokolta. Véleménye szerint a nyomozóhatóság számtalan nyomozati cselekményt rosszul végzett el, amelynek következtében a bíróság eltúlzott ítéletet hozott vele szemben. Észrevételezte, hogy a nyomozóhatóságnál a kihallgatása nem volt szabályos, mivel ő akkor alkoholos és gyógyszeres befolyásoltság alatt állt. Kifejtette, hogy a kihallgatások és a tárgyalások során bebizonyosodott, hogy önként elállt a támadási szándékától, ezért nem valósult meg súlyos

cselekmény. Az eljárás során mindvégig komoly és őszinte megbánást tanúsított. Véleménye szerint a bizonyítási eljárás nem terjedt ki a sértett sérülésének pontos keletkezésére, és ez a szakértői véleményből sem derül ki. Az eljáró rendőrök olyan hibát is vétettek, hogy több lényeges időpontra nem emlékeztek, továbbá azokat a dolgokat, amiket ő mondott azt pontosan felidéztek, de a sértettel kapcsolatosan már semmire nem emlékeztek. Érthetetlen a számára, hogy a sértett élettársának az egyértelműen elfogult tanúvallomását miért vette a bíróság figyelembe. Hiányolta, hogy a helyszínre érkező rendőrök nem jelezték a kórházban, hogy a sérülései öngyilkossági kísérletből származnak. Egy pszichológus szakértőnek meg kellett volna vizsgálnia, hogy milyen mentális, lelki, fizikai állapotban volt a történetek után. Fenti érvei és indokai alapján kérte az ítéletábrát, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására.

A másodfokú bíróság nyilvános ülésén a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratban foglaltakat változatlan formában fenntartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a büntetékiszabási tényezőket nem a súlyuknak megfelelően értékelte. Indítványozta, hogy az ítéletábra a Btk.2.§-ára figyelemmel az elkövetéskori jogszabályok alkalmazásával - a középértékű büntetékiszabási elvre tekintettel - a vádlottat hosszabb tartamú szabadságvesztésre ítélje a súlyosító körülmények korrekcióját követően, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A védő fenntartotta az enyhítésre irányuló fellebbezését. A védelem álláspontja szerint súlyos az elsőfokon kiszabott szankció, rámutatott arra, hogy a vádlott a büntetőeljárás során végig közreműködő volt, a cselekmény kísérleti szakba maradt az önkéntes elállásnak köszönhetően, illetve a vádlott az eset után saját maga ellen fordult. A körülmények szerencsétlenül alakultak. Kérte figyelembe venni védence büntetlen előéletét, tevékeny megbánását, azt, hogy nem kívánta bántani a főnökét, akinek csak köszönettel tartozott.

A vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védőjéhez és sajnálatát fejezte ki.

Az ítéletábra a fellebbezésekre tekintettel az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülvizsgálta a Be. 348.§ (1) bekezdése szerint.

Megállapította, hogy az ügyészi és a védelmi fellebbezések nem alaposak.

Az elsőfokú bíróság a büntetőeljárás szabályokat megtartva, megfelelő körben és törvényesen folytatta le az eljárást. Az ítéletábra a nyomozati eljárás, a gyanúsított kihallgatása, a rendőri intézkedések kapcsán olyan eljárási szabályszegést nem észlelt, amely aggályokat vetett volna fel, vagy az ítélet érdemi felülvizsgálatát megakadályozta volna. Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett, a beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességében értékelte. Számot adott arról, hogy a tényállás megállapítása során mely bizonyítékokat miért vett figyelembe.

Az elsőfokú bíróság részletes bizonyítást folytatott le, melynek keretében értékelte a vádlott változó tartalmú nyomozati és tárgyalási szakban tett vallomásait, sértett és élettársa, **1. tanú** tanú egybehangzó és következetes vallomását. Kihallgatta a bíróság a vádlott munkatársát, szomszédját, volt élettársát és öccsét I.rendű vádlott vagyoni, családi, személyi

körülményeire, alkoholfogyasztási szokásaira, életvitelére, munkához való hozzáállására, illetve a korábbi öngyilkossági kísérletei kapcsán. A vádlott bűncselekmény után tanúsított magatartására vonatkozóan meghallgatásra kerültek a helyszínrre érkező mentősök, akik nyilatkoztak arról, hogy mit tapasztaltak a helyszínen, és miről, kitől szereztek tudomást. Vallomást tett a sértett élettársának a testvére is, aki szolgálatparancsnokként látott el szolgálatot, amikor a segélyhívás érkezett, és kollegájával kiment a helyszínrre intézkedni. Értékelte még az elsőfokú bíróság a rendőrség részéről a helyszínrre érkező bűnügyi technikus és vizsgáló vallomását, akik a sértett elmondásából értesültek a történetkről. Figyelembe vette a bíróság a kórházi ellátást végző orvos és szakápoló vallomását is. Részletesen foglalkozott az orvosi adatokkal, az igazságügyi orvosszakértői véleményekkel és kiegészítéseivel, amelyek a sértett sérüléseire, a vádlott elmeállapotára, beszámítási képességére vonatkoznak. Az orvosszakértői vélemény alapján aggálytalanul és pontosan megállapítható volt, hogy milyen sérülései, milyen módon keletkeztek **sértettnek**. Az eljárás során beszerzésre és ugyancsak értékelésre került a vádlottnak a cselekmény közben elszenvedett sérüléseiről szóló szakvélemény is. A bizonyítékok értékelése körében a bíróság kitért a vádlott önkárosítására, és foglalkozott az öngyilkossági kísérleteivel, alkoholos befolyásoltsággal is.

A törvényszék a rendelkezésre álló bizonyíték alapján feltárta, hogy a vádlott rossz hangulatban, anyagi gondok között őrlődött karácsony előtt. Alkoholt fogyasztott, szokványos részegség állapotába került. Tény, hogy a sértett a vádlott munkabéréből, a levonások után 15.000 forintot fizetett ki, majd 10.000 forintot kölcsönadott neki. Az is tény, hogy a vádlott 2 késsel a zsebében lépett be a sértett házába.

Az első gyanúsítotti vallomásában I.rendű vádlott védő jelenlétében kijelentette, hogy térben és időben teljesen tájékozott, nem áll alkoholos vagy gyógyszeres befolyásoltság alatt, a másodikban ugyanezt megismételte, majd annyit mondott, hogy a cselekményt elkövette. Ezt követően terjesztette elő azt a védekezését, hogy a kését akarta megeleztetni, a sértett lakásában megbotolhatott, és ráesett a főnökére. Gyanúsítotti vallomásai számos ellentmondást tartalmaztak azzal kapcsolatban, hogyan történtek az események, és mi hangzott el. Ezekre az ellentmondásokra rámutatott az elsőfokú bíróság, amelyek fennmaradtak a tárgyalási szakban is, hiszen ismét másként nyilatkozott a sértett eltoló mozdulatáról a vádlott, a sérülés keletkezéséről, viszont határozottan vázolta az önmaga ellen fordulás konkrét előzményeit és motivációit. Az említett ellentmondások nem voltak kiküszöbölhetőek, erre figyelemmel a vádlotti előadásokra ítéleti tényállás nem volt alapítható. Az elsőfokú bíróság vizsgálta **sértett** és **1. tanú** tárgyalagos és elfogulatlan vallomásait, akik közvetlenül érintettek voltak, és mindvégig egybehangzóan nyilatkoztak. Vallomásaikat részben alátámasztották a személyi bizonyítékok, megerősítették az okirati bizonyítékok a különböző szakvélemények is az egyéb adatokkal együtt. Valamennyi bizonyíték a sértett vallomása köré csoportosítható, ezáltal egyértelműen cáfolatot nyert a vádlotti védekezés, ami nem tekinthető irányadónak az ítéletábla álláspontja szerint sem, miszerint az egyensúlyát veszítve okozott a sértettnek az állán metszett, a jobb kéz hüvelykujján vágott sérülést. A sértett sérülései vonatkozásában a bíróság az orvosszakértői véleményt vette figyelembe, továbbá helytállóan értékelte a véleményekben foglaltakat a védekezési testhelyzet és, az elkövetés mechanizmus tekintetében, a sérülések helyének, jellegének megállapításai mellett. Hiteltérdemlő bizonyítékként helyesen fogadta el az

elsőfokú bíróság a helyszíni szemléről felvett jegyzőkönyv adatait, a fényképmelléklet által tanúsított körülményeket, a rendőri jelentések tartalmát.

Fentiekre figyelemmel - a rendelkezésre álló bizonyítékok feltárását, mérlegelését követően - a bíróság a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hibáktól, hiányosságoktól mentes megalapozott tényállást állapított meg, amely a felülbírálat alapját képezte, és annak megváltoztatására, a felülmérlegelés tilalmára tekintettel, nincs törvényi lehetőség.

I.rendű vádlott bűnösségére levont következtetés okszerű, a bűncselekmény minősítése törvényes.

A törvényszék az elkövetéskori tudattartalom vizsgálata körében helyesen állapította meg, hogy az alanyi oldalt a vádlott ittas állapota miatt figyelmen kívül kell hagyni, és a tárgyi oldal elemeiből kell kiindulni. Részletesen számba vette a Legfelsőbb Bíróság 15. számú Irányelvében felsorolt tárgyi tényezőket. Vizsgálta a cselekmény elkövetéséhez használt eszközt, amely az emberölés tipikus eszköze, az elkövetés körülményeit, módját, a vádlott kijelentéseit, a sérülés helyét, jellegét a vádlottnak a cselekmény elkövetése utáni magatartását, de felderítette az előzményeket is, hogy mi volt az indítók. A szakértői vélemények alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a hirtelen előrántott késsel történő közepes erejű szúrások a kiszolgáltatott (guggoló) testhelyzetben lévő sértett olyan testrészeire irányultak, amelyek köztudomásúan életfontosságú szerveket takarnak. Legalább 5 szúró mozdulat volt a nyaki régióra és a felsőtestre irányzottan. Az, hogy súlyosabb sérülés nem keletkezett a sértett lélekjelenlétének és védekezésének volt köszönhető.

Az elsőfokú bíróság okfejtésével mindenben egyetértett az ítélőtábla, valóban a fenti körülmények mind abba az irányba hatnak, hogy a vádlott szándéka egyértelműen a sértett életének kioltására irányult. Elemezte a bíróság a vádlott kijelentéseit, aki azt mondta, hogy „Most megöllek!”. Mindezekből másra nem lehet következtetni, csak az egyenes szándékra.

Részletesen foglalkozott a törvényszék azzal is, hogy az önkéntes elállásra történő védelmi hivatkozás csak befejezetlen kísérlet esetében állapítható meg. Önkéntes elállásra akkor lehet alappal hivatkozni, ha a körülményekből egyértelműen az következik, hogy az elkövető döntően belső elhatározásból felhagy a külső körülmények által nem akadályozott elkövetési magatartás folytatásával, és lép vissza a bűncselekmény befejezésétől.

A vádlott több esetben megszurta a sértettet, és nem belső indíttatásból maradt el a bűncselekmény további folytatása, hanem a sértett ellenállása, védekezése váltotta ki, hogy a cselekmény kísérleti szakban maradt a már említettek szerint. Helyesen állapította meg tehát a törvényszék, hogy a vádlott által megvalósított cselekvőség befejezett kísérletet valósított meg, így szóba sem kerülhet az önkéntes elállás.

Azért sem lehet alappal hivatkozni az önkéntes elállásra, mivel egyértelműen leszögezhető az elfogadott bizonyítékokból, hogy a vádlott az önkárosító magatartása után még a verandán is dulakodott a sértettel, aki csak tettelegességgel tudta leállítani a támadót, ily módon kellett védekeznie.

Helytálló ugyanakkor az is, hogy a vádlotti cselekmény távoli kísérlet, hiszen ténylegesen 8 napon belül gyógyuló sérülések következtek be.

Az ítélet tábla a Btk. 2.§-ában írtaknak megfelelően megvizsgálta, hogy az elkövetéskor, vagy a másodfokú elbíráláskor hatályos törvény szerint bírálandó-e el a vádlott cselekménye, melyik jogszabály kedvezőbb a számára. Ennek során az ítélet tábla megállapította, hogy a feltételes szabadságra bocsátás szabályozása a 2012. évi C tv. 38.§ (2) bekezdés a/ pontja értelmében - mely szerint annak legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap - kedvezőbb, mint az elkövetéskor hatályban lévő 1978. évi IV. tv. 47.§ (2) bekezdésében foglaltak, mely értelmében az elítélt a börtönben végrehajtandó büntetésének legalább háromnegyed részének letöltését követően kerülhet olyan helyzetbe, hogy a büntetés-végrehajtási bíróság dönthesse feltételes szabadságra bocsátásáról. Az elbíráláskor hatályos törvény kedvezőbb voltát támasztja alá a Kúria 4/2013. (X.14.) BK véleménye is.

A Btk. 2012. évi C tv. jogszabályi hivatkozása szerint a vádlott cselekményének minősítése a Btk. 160.§ (1) bekezdésében meghatározott emberölés büntettének a Btk. 10.§ szerinti kísérlete.

A büntetékiszabási körülményeket számba vette az elsőfokú bíróság. A fellebbviteli főügyészség álláspontját osztva az ítélet tábla mellőzi a súlyosító tényezők közül a különösen veszélyes eszközre történő utalást, mert a kés az emberölés szempontjából nem minősül annak. Nem indokolt súlyosító körülményként az erőszakos bűncselekmények elszaporodottságára való hivatkozás, mivel erre vonatkozó statisztikai adat nem áll rendelkezésre. Enyhítő körülmény, hogy a vádlott maga is megsérült, viszont mellőzi az ítélet tábla a 23. oldal 1. bekezdéséből a zárójelben írt, alá nem támasztott megállapításokat.

Az enyhítő és súlyosító körülményekre figyelemmel úgy ítélte meg az ítélet tábla, hogy a vádlottal szemben az elsőfokú bíróság által alkalmazott joghátrány megfelelő. Megindokolta, hogy a középértékű (Btk. 80.§ (2) bekezdés) miért tért el, ezt elfogadhatónak találta az ítélet tábla is. A vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség nem olyan mérvű, amely szükségessé tenné a börtönbüntetés súlyosítását, ugyanakkor enyhítésre sincs lehetőség. Mindezek alapján az első fokon alkalmazott fő- és mellékbüntetés alkalmas a generális és a speciális prevenció kifejezésére.

A szabadságvesztés büntetést a Btk. 37.§ (2) bekezdés a./ pontja szerint börtön fokozatban kell végrehajtani.

A bíróság határozott ideig tartó szabadságvesztést alkalmazott, ezért kötelezően rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátásról, és a Btk. 38.§ (1) bekezdése szerint az ítéletben megállapította a feltételes szabadság legkorábbi időpontját.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetés a Btk. 61.§ (1) bekezdésén és a Btk. 62.§ (1) bekezdésén alapul.

Az ítélet járulékos rendelkezései helytállóak, a bűnjelként lefoglalt kés elkobzása a Btk. 72.§ (1) bekezdés a./ pontján alapul.

Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla a Veszprémi Törvényszék ítéletét - a rendelkező részben írtak szerint - a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása a Btk. 92.§ (1)-(2) bekezdésén, a bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezés a Be. 381.§ (1) bekezdésén alapul.

Győr, 2013. október 17. napján

Dr.Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

.Csák Csilla sk.
a tanács tagja, előadó

.Vajda Edit sk.
a tanács tagja

Z á r a d é k :

Ez az ítélet, és ezáltal a Veszprémi Törvényszék 2012. szeptember 20. napján kelt 1.B.540/2011/24. számú ítélete 2013. október 17 napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

G y ő r , 2013 . október 17. napján

. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó: